

Odkryto tłocznię wina sprzed ok. 1400 lat

Wytwórnię wina sprzed ok. 1400 lat odkryli polscy archeolodzy w starożytnym mieście Kapitolias w północnej Jordanii. Miejscowość słynęła z produkcji wina w okresie bizantyjskim i wczesnoislamskim - poinformowała PAP kierowniczką wykopalisk, prowadzonych z ramienia Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego (CAŚ UW), prof. Jolanta Młynarczyk.

Znalezisko nie jest dla nas zaskoczeniem, ale zwraca uwagę staranność wykonania całego założenia - powiedziała PAP prof. Młynarczyk z Instytutu Archeologii (IA) UW.

W czasie wykopalisk archeolodzy odsłoniли prostokątny basen wyłożony mozaiką o długości co najmniej 7 m - do tej pory nie udało się go w całości odkopać. Jego ściany pokryto zaprawą. Niskie murki dzieliły basen na mniejsze części.

Jak wyjaśnia prof. Młynarczyk, zbiornik był przeznaczony do składowania dojrzałych winogron i do wylączania z nich soku.

Produkcja wina trwała w tym miejscu od VI do co najmniej poł. VIII wieku, o czym świadczą charakterystyczne kształty amfor na wino, których liczne fragmenty odnaleziono.

Obok instalacji do produkcji wina archeolodzy znaleźli wykutą w skale podziemną cysterne na wodę z tego samego okresu. Badacze ustalili, że użytkowano ją aż do IX-X wieku. Wtedy pierwotny otwór cysterny został nadbudowany cembrowiną z bloków pochodzących z wcześniejszych konstrukcji, w tym, ku zaskoczeniu archeologów, z marmurowej przegrody prezbiterium pobliskiego kościoła.

Jeszcze bardziej unikalnym znaleziskiem, pochodzącym niewątpliwie z tego właśnie kościoła, jest miniaturowa łyżeczka z brązu, służąca do udzielania komunii, odkryta w gruzie nad zbiornikiem winiarni - dodała prof. Młynarczyk.

Zdaniem archeolog odkrycie to potwierdza fakt gwałtownego zniszczenia kościoła, najprawdopodobniej przez perskich najeźdźców w pierwszej ćwierci VII wieku.

Naukowcom udało się ostatecznie ustalić, że badany przez nich teren był północnym skrajem starożytnego miasta. Taki wniosek wyciągnęli po odkryciu muru obronnego, wydatowanego na okres rzymski (II w. n.e.). O tym, że obszar ten miał charakter produkcyjno-rzemieślniczy, świadczą nie tylko pozostałości winiarni, ale i odpady z warsztatów wytwarzających naczynia szklane i ceramiczne.

Najprawdopodobniej kres zabudowy części miasta badanej przez Polaków wyznacza katastrofalne trzęsienie ziemi, które nawiedziło te tereny w połowie VIII w. (749 r.), a po którym obszar ten służył głównie jako źródło budulca i miejsce wypasania trzody.

Trzeci sezon polskich badań archeologicznych, prowadzonych w miejscowości Beit Ras (starożytne

Kapitolias) koło miasta Irbid w północnej Jordanii, odbył się w kwietniu i maju.

Powszechnie uważa się, że nazwa miasta - Kapitolias - pochodzi od imienia rzymskiego boga - Jowisza Kapitolijnskiego, utożsamianego z greckim bogiem bogów - Zeusem. Jednak równie dobrze może ona pochodzić od oryginalnej semickiej nazwy „Ras”, tj. „głowa” (także w sensie: „wzniesienie”), co po łacinie tłumaczy się jako „caput”, stąd być może właśnie Kapitolias. Miasto powstało zapewne pod koniec I wieku n.e. Służyło rzymskim legionistom broniącym wschodniej granicy Cesarstwa Rzymskiego w ramach Dekapolu (z jęz. greckiego déka - dziesięć; polis - miasto), czyli dziesięciu miast na terenie obecnej Jordanii, Syrii i Izraela.

Dzisiaj obszar Kapitolias pokryty jest współczesną zabudową, poza niewielkim odcinkiem terenu bezpośrednio na zachód od okazałego teatru z okresu rzymskiego, gdzie prowadzą swoje badania polscy naukowcy.

PAP - Nauka w Polsce

Fot. <http://morguefile.com>